

Yttrande

2015-06-20

Näringsdepartementet

Attraktiv, innovativ och hållbar – strategi för konkurrenskraftig jordbruk- och trädgårdsnäring

SOU 2015:15

Sammanfattning

Familjejordbrukarnas Riksförbund anser att utredningens inte kommer att leda till det resultat som utredningen hoppas på. På grund av att utredningsdirektivet begränsat utredningens möjlighet att komma med förslag som skulle kunna leda till ett bra resultat. Utredningen har inte fått utreda de mest påverkande faktorerna – skatter på arbetsinkomster, sociala samhällsfunktioner och medborgarnas levnadsvillkor.

Vi anser därför att utredningens förslag, om de genomförs, bara kommer att fortsätta att ledsaga primärproduktionen på väg mot en alltmer begränsad inhemsk växtodling och djurhållning.

Familjejordbrukarnas Riksförbunds uppdrag

Familjejordbrukarnas Riksförbund är landets äldsta bondeorganisation. En medborgarorganisation vars syfte främst är stödja medborgarnas mänskliga rättigheter!

Det innebär att alla samhällsinslag i medborgarnas liv och påverkan på medborgarnas egendom utgår från individuella medborgarperspektiv!

Därför utgår Familjejordbrukarnas Riksförbund just från ett medborgarperspektiv!

Bakgrund

1966 bestämde sig Sveriges regering för inriktningen på svensk jordbrukspolitik och det var inte kvalitet utan löpandebandsprincipen som skulle gälla. Sammanfattat i, när det gäller djurhållning, "i Sverige ska vi ha animaliefabriker", och för spannmålsodling och annan odling "storleksrationalisera eller dö". I praktik och regelsystem kring jordbruket gäller denna inriktning alltjämt, trots att högtidstalen som talar om annat.

Den här linjen gick att hantera så länge Sverige var en nation med egna gränser då kunde man parera "störningar" från import på ojämlika villkor. Men efter avregleringsbeslutet 1990 och än mer efter EU-medlemskapet finns inte den möjligheten längre kvar.

Möjligheter och problem. Den svenska modellen

Man måste titta på andra politikområden som kan tänkas verka negativt för svenskt jordbruk och där är djurskyddet, trots sina uppenbara rättsliga brister, en bagatell bara svenska myndigheter och svensk juridik höll sig till gällande lagar och regler inom "den gemensamma marknaden" - Europeiska Unionen.

Ett politikområde som har avgörande betydelse för överlevnadsmöjligheten är skattesystemet. Och det är alla partier överens om att där ska "den svenska modellen" gälla till varje pris, på det får vi inte rubba. Andra områden är försäkringssystemen, pensionssystem, arbetslöshetsförsäkring, föräldrapeng mm. som missgynnar jordbrukare. Kan man inte ändra på dessa ting så bör det vara politikens skyldighet att uppmana ungdomar att absolut inte ägna sig åt jordbruksverksamhet eftersom hela den svenska politiken i praktiken motarbetar sådan verksamhet genom sina beslut. Och den här utredningens förslag ändrar inte på den saken.

I huvudsak är skatter, försäkringssystem, pensionssystem, arbetslöshetsförsäkring, föräldrapeng och barnomsorg anpassade till det svenska industrisamhälle som växte fram efter Andra världskriget. I en nation som hade gränser inom vilka man fattade suveräna beslut och som strävade efter att bygga ett samhälle med jämlika invånare.

Och frågan om dessa olika samhällsinsatser och hur de påverkar olika typer av företagande är just det som inte ingick i utredningens direktiv.

Men som är det helt avgörande för framtiden!

Grundavdraget

Skatten på arbete, den vanliga inkomstskatten, är i sig en extremt viktig detalj.

I de flesta övriga medlemsländer, de europeiska konkurrentländerna, använder man en beskattningsprincip som brukar beskrivas enligt följande: Ingen skatt och avgift på inkomster under landets medianinkomst (fattigdomsgränsen). Det är väl i huvudsak bara Sverige och Tyskland som inte följer denna beskattningsprincip. Sverige beskattar all inkomst från första intjänade kronan med "arbetsgivaravgiften" med dryga 30%. Tyskland har ett motsatt förhållande.

Kommunalskatten borde enligt ovan nämnt vanligt europeiskt system först inträda i Sverige, vid en bruttoinkomst på 11 100 kr **per månad, vilket gör 132 000kr på ett år!** Idag är samma summa ungefär **20 000kr per år!**

Resultatet blir att en svensk disponibel inkomst kräver dubbla uttaget ur företaget för att ge samma resultat som i andra EU-länder på kontinenten.

Hade man i Sverige använt principen - ingen skatt och avgift under landets medianinkomst - hade förutsättningarna för ett arbetsintensivt jordbruk varit helt annorlunda. **Lika de förutsättningar som finns i övriga EU!** Nuvarande skatteuttag kräver att arbetskraften rationaliseras bort mer i Sverige än i övriga EU, för att kunna konkurrera! Och det gäller då inte bara primärproduktionen utan även verksamheter runt jordbruket som åkerier, slakterier, charkuterier, veterinärverksamheter, med mera. Hela produktionskedjan är för dyr för att kunna konkurrera med importprodukter!

Barnomsorgen

En annan mycket viktig faktor är möjligheterna till barnomsorg. Då det numera är glest mellan barnfamiljerna i typiska jordbruksområden finns barnomsorgen på långt avstånd som tvingar fram resor i onödan. **En reform inom barnomsorgen där föräldrarna får en skattereduktion i samma nivå som dagisverksamheten kostar samhället måste till för att unga människor skall klara att kombinera jordbruksföretagande med familjelivet.**

Jordförvärvslagen

Tanken att fortsätta storleksrationaliseringen via förändringar i jordförvärvslagen visar bara hur desperat och fantasilös denna utredningen är. Att man just inom jordförvärv har mycket erfarenheter från tidigare perioder i samhället där aktiebolag kunde fritt härja med svensk jord. Då var det mest skogsmark som hade ekonomiskt intresse, men i dagens jordbrukspolitiska kris vilja använda sig av historiskt hårt kritiserade jordförvärvsmetoder trodde man inte att en svensk utredning ens skulle komma på tanke med! **Utredningens funderingar på en förändring den riktningen måste absolut och totalt avvisas!**

Framtiden?

Slavdrivna bolagsjordbruk eller ekologiskt hållbar familj jordbruk?

Ytterligare storleksrationalisering borde vara en passerad politik idag.

Skulle så ske blir resultatet enbart en odling av bulkvarumodell för en internationell marknad.

Grödor av olika slag, mest lågt värderad foderspannmål och eventuellt en enda gröda av hög kvalitet, svensk havre, som alltid varit en svensk högkvalitativ odlingsprodukt.

Men detta skapar inga arbetstillfällen och avfolkar de bästa jordbruksbygderna totalt.

Och då det är aktiebolag som skall driva jordbruken och dessa troligen blir utlandsägda kommer varken jordbruksdriften eller vinsten att bli ett tillskott till det svenska samhället.

Personalen blir moderns slavarbetskraft, precis som i all global storskalig jordbruksdrift, med minst sagt usla levnadsvillkor. Vilket absolut inte stämmer överens med svensk tradition på det socioekonomiska området.

Våra närmaste grannar

I våra grannländer är det enbart Norge som tänker lämna sin nationella småskaliga jordbrukspolitiska inriktning! I Danmark har det under lång tid varit ett allvarligt ifrågasättande av det danska lantbrukets exportinriktning. Då det inte längre ger samhällets några vinster, heller inga vinster till företagen och det sysselsätter inte tillräckligt många medborgare för att exportjordbruket skall vara politiskt intressant! Därför verkar det underligt att svensk jordbrukspolitik fokuserar på ett exporttänkande när vårt grannland Danmark, med lång erfarenhet av export, uppenbart ifrågasätter exportjordbruk som affärsidé!

Yttrande 2015-06-20 Näringsdepartementet

Slutsats

För att återknyta till Familjejordbrukarnas Riksförbunds ideologi som medborgarorganisation anser vi att utredningens slutsatser inte leder framåt då utredningen blivit begränsad genom utredningsdirektivet som innebär att de mest påverkande faktorerna inte fått vara med i utredningens arbete. Därför nödgas vi konstatera att utredningens förslag är ett slag i luften! Och om utredningens rekommendationer genomförs förs bara svenskt jordbruk vidare mot ättestupan!!

Thomas Gunnarson
Sekreterare

Guy-Allan Svensson
Ordförande

Familjejordbrukarnas Riksförbund

Gisslabol 153 305 78 Kvibille